

Høringsnotat om forslag til læreplan i norsk for voksne innvandrere etter integreringsloven og læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter integreringsloven

Kompetanse Norge sender på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet forslag til revidert læreplan i norsk for voksne innvandrere etter integreringsloven og læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter integreringsloven på høring. Høringsnotatet redegjør for bakgrunnen for revisjonen og presenterer innhold og struktur i forslaget. Kompetanse Norge ber om innspill til forslagene.

Høringsinstansene bes videresende høringen til underliggende etater/virksomheter, medlemsorganisasjoner og lignende der det oppfattes som relevant. Andre enn dem som står på listen over høringsinstanser, er også velkomne til å sende inn høringsuttalelse.

Forslagene til reviderte læreplaner er resultat av en omfattende prosess. Lærere fra voksenopplæring og fagpersoner fra universitet- og høyskolesektoren har bidratt inn i prosessen gjennom arbeid i læreplangrupper og som eksterne fagkonsulenter. Kompetanse Norge har ut fra forslagene utarbeidet utkastene til læreplaner som nå sendes på høring. Utkastene er behandlet av Kunnskapsdepartementet. Vi inviterer høringsinstansene til å gi sine vurderinger av utkastene, herunder om ulike målgrupper og hensyn er tilstrekkelig ivare tatt.

Læreplanene i norsk og samfunnskunnskap er forskrifter til lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid ([integreringsloven](#)). Vi gjør oppmerksom på at de reviderte læreplanene skal presenteres digitalt, og at den digitale versjonen kan se annerledes ut enn forskriften. Målet med den digitale visningen er å lette det pedagogiske arbeidet på opplæringsstedene, blant annet ved at de ulike delene av læreplanene lenkes sammen. Kompetansemålene vil for eksempel da bli koblet sammen med de relevante kjerneelementene.

Høringen gjennomføres ved å svare på et digitalt spørreskjema. Det er ikke mulig å lagre svar underveis. Vi anbefaler derfor å forberede svarene skriftlig før dere legger svarene inn i spørreskjemaet ved å bruke det vedlagte dokumentet «Spørsmål til høringen». Vi oppfordrer til samarbeid lokalt om høringssvaret. [Utkast til læreplanene](#) finnes her.

Høringsfristen er 7. mars 2021.

Dere kan [svare på høringen](#) her.

Bakgrunn for revisjonen

Revisjonen av læreplanen henger sammen med integreringsloven som skal tre i kraft 1.1.2021 samt *Integrering gjennom kunnskap - regjeringens integreringsstrategi 2019–2022*. Formålet med ny lov er at nyankomne innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Loven skal bidra til at innvandrere får gode

norskkunnskaper, kunnskap om norsk kultur og samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet (§ 1, integreringsloven). Loven skal videre legge til rette for at asylsøkere tidlig får kjennskap til norsk språk, kultur og samfunnsliv.

Hensikten med å revidere læreplanen er videre at læreplanen i større grad skal kunne brukes for å støtte opp under den enkeltes utdanningsløp, annen formell utdanning og/eller kvalifisering gjennom deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Læreplanen må være fleksibel og gi mulighet for valg på lokalt nivå.

Du kan lese mer om [bakgrunnen for læreplanrevisjonen](#) her.

Endringer som gjelder begge læreplaner

- Integreringsloven trer i kraft 1. januar 2021 og de reviderte læreplanene i norsk og samfunnskunnskap er klare til å tas i bruk 1. august 2021. Introduksjonsloven vil fortsatt gjelde for de som har fått oppholdstillatelse og vedtak om tildeling av/plikt til norskopplæring før integreringsloven trer i kraft (§ 51, integreringsloven). Kompetanse Norge foreslår at den reviderte læreplanen i norsk gjøres gjeldende for alle deltakere fra 1. august 2021, mens for samfunnskunnskap foreslår vi en overgangsordning for deltakere som har rettigheter etter introduksjonsloven fram til 31. desember 2021. Flere detaljer finnes under overskriften «Gyldighet og innføring» i læreplanutkastene.
- Læreplanene skal bygge opp under integreringslovens formål om at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Lovens hensikt er videre at innvandrere får gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet.
- I revisjonen av læreplan i norsk for voksne innvandrere og læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere har det blitt sett til overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen (2017), avgrenset til det som passer for læreplanenes formål og målgruppe. Dette vises særlig i strukturen og i de tverrfaglige temaene. Hensikten er at læreplanene enklere skal kunne brukes integrert med opplæring under Kunnskapsløftet 2020 og legge til rette for økt fleksibilitet i opplæringen.
- De tverrfaglige temaene er ment å knytte de to læreplanene sammen. Temaene *folkehelse og livsmestring* og *demokrati og medborgerskap* er hentet fra overordnet del, men tilpasset målgruppa, blant annet ved å inkludere temaene opplæring, utdanning og arbeid.
- Kjerneelementene beskriver innhold og indre sammenhenger i læreplanene og det deltakerne må lære for å mestre og anvende faget.
- De fem grunnleggende ferdighetene *digitale ferdigheter*, *muntlige ferdigheter*, *å kunne lese*, *å kunne regne* og *å kunne skrive* er beskrevet og innarbeidet i læreplanene der de er faglig relevante.

Endringer som gjelder spesielt for læreplan i norsk for voksne innvandrere

- Revidert læreplan gjelder for nivåene under A1, A1, A2, B1 og B2. Kompetansemålene er strukturert under ferdighetene lytte, lese, skrive og muntlig. Ny læreplan for C1-nivå er fastsatt i 2019 og det er derfor tatt et valg om at denne ikke inngår som en del av denne revisjonen. Kompetanse Norge foreslår at læreplanen som foreligger for C1 fastsettes som en egen læreplan og dermed egen forskrift til Integreringsloven. Dette vil

kunne fungere hensiktsmessig fordi denne læreplanen representerer et høyere språklig ferdighetsnivå enn den øvrige planen og også retter seg mot en annen målgruppe.

- Det er gjort noen endringer i læreplanen i tråd med integreringsloven, særlig knyttet til bestemmelsen om overgang til oppnådd minimumsnivå i norsk i stedet for antall timer. Kompetanse Norge vil her presisere at de veiledende minimumsnivåene ikke er fastsatt i læreplan i norsk for voksne innvandrere, men vil fastsettes i [forskrift til integreringsloven \(integreringsforskriften\)](#). Begrepene spor 1, spor 2 og spor 3 er erstattet med beskrivelse av de ulike gruppene slik de er omtalt i integreringsloven og i integreringsforskriften. Det er derfor ikke mulig å gi innspill på de veiledende minimumsnivåene eller de nye gruppene i denne høringen. Beskrivelsen av opplæring og progresjon for de ulike gruppene ønsker vi derimot innspill til.
- Læreplanen i norsk for voksne innvandrere bygger fortsatt på Det felles europeiske rammeverket for språk, men er oppdatert ut fra [tillegget til rammeverket](#) som ble utgitt i 2018. Begreper som er tatt inn i revidert læreplan fra tillegget er resepsjon, produksjon, mediering og samhandling. Disse er tatt inn som gjennomgående kjerneelementer i læreplanen.
- Domenene fra dagens læreplan er videreført, men beskrives på andre måter. Domenetenkningen er ivaretatt innenfor delen om språklæring og språkbruk i kontekst, i de tverrfaglige temaene og i nivåbeskrivelsene. Dagens alfabetiseringsmodul er endret til Grunnopplæring i lesing og skriving og skal fortsatt være for deltakere som ikke har lært å lese og skrive, eller har svært lite skolegang fra før. Nivået beskriver grunnleggende lese- og skriveferdigheter opp til et nivå der deltakerne kan følge opplæring i skriftlige kompetansemål på nivå A1. Deltakerne skal parallelt få opplæring i muntlig norsk tilpasset det nivået de er på i muntlige ferdigheter med arbeidsmåter som ikke forutsetter skriftkyndighet.

Endringer som gjelder spesielt for læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere

- Det fremgår av Prop. 89 L (2019-2020), blant annet under punkt 10.5.4, at opplæringen i norsk kultur og norske verdier skal innlemmes i læreplanen for opplæring i samfunnskunnskap. Det fremgår videre at det skal utredes hvilket omfang opplæringen skal ha, og hvilke moduler som skal være obligatoriske for hvem.

I dette høringsnotat foreslås det at antall timer opplæring i samfunnskunnskap økes fra 50 timer til 75 timer. Det er vurdert som mest hensiktsmessig at alle deltagerne skal få opplæring av samme omfang, uavhengig av om de har rett og plikt eller kun plikt til å delta i opplæringen.

Når det gjelder gruppen deltagere som kun har plikt til å delta i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, fremgår det av Prop. 89 L (2019-2020) punkt 10.3.4.1 at det øvre timeantallet på 300 timer videreføres. Begrunnelsen er at disse må betale for opplæringen selv, og at det vil være urimelig å kreve at gruppen skal betale for opplæring utover 300 timer.

For deltagere som kun har plikt til å delta i opplæringen, innebærer økningen av antall timer opplæring i samfunnskunnskap fra 50 til 75 timer at antallet timer opplæring i

norsk må reduseres tilsvarende for at det totale timeantallet fortsatt skal være 300 timer. Det maksimale antallet pliktige timer opplæring i norsk foreslås derfor redusert fra 250 til 225 timer.

Kunnskapsdepartementet vil vurdere endringer i integreringsloven på bakgrunn av denne høringen, herunder å presisere det endrede maksimale timeantallet for plikt til opplæring i norsk.

- Forslaget til læreplan i samfunnskunnskap er delt inn i tre moduler. De tre modulene er uten en bestemt rekkefølge. Dette for å lette organiseringen av opplæringen for kommunene.
- Innhold fra kurset 50 timer norsk kultur og norske verdier er innlemmet i opplæringen i samfunnskunnskap. Det er gjort en vurdering av hvilke temaer fra opplæringen i norsk kultur og norske verdier som har blitt innlemmet i den reviderte læreplanen, og hvordan.
- I arbeidet med den reviderte læreplanen er det lagt vekt på målgruppens situasjon, og på myndiggjøring og måter å medvirke i det norske samfunnet.
- I den reviderte læreplanen i samfunnskunnskap er det brukt tre ulike verb i kompetansemålene. Disse sier noe om hvilket nivå det er meningen å legge opplæringen på. Verbene som er valgt, er ment å gi retning på opplæringen mot å bygge på tidligere kunnskap, knytte an til deltakernes livssituasjon, at deltakerne skal være aktive i opplæringen, og at målet er at deltakerne skal kunne bruke kunnskapen i eget liv.